

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

A nők mozgalma.

Ime a régi jour-théma, a nőemancipatio, már vezércikk tárgya. Amiről, mint kedves bohóságokkal fűszerezhető tárgyról két évtized előtt el-elcsevegtek egy-egy délutánt, arról ma komoly államférfiak beszélnek, tudósok, társadalom-bölcselek köteteket írnak és okos, vezető szerepre ugyan hivatott, de túlbuzgalmukban mégis kissé nevetségessé váló hölgyek congressusokon merész terveket szönek. És joggal; mert, bár a bő irodalom, mely sajnos itt csak a két szélső pártot t. i. a nők mozgalmának legerősebb barátait és leghevesebb ellenzőit képviseli, még sok kérdés megoldását bizza a jövő tapasztalatára, mindazonáltal a mozgalom nagyszabású hullámverése bizonyossá teszi, hogy nem valamely, a sz-replők érdekességével fenn tartott divatjelenség, hanem mélyebb ható küzdelem zajlik most le. Röviden a nőemancipatio társadalmi kérdés. Olyan kisebbszertű békés szabadságharc, melyet azonban a félreértett szabadság szent nevében a tulajdonképeni szabadság kevésbé szent céljért vívnak — utóvégre céltalanul. Arra kell tehát első sorban megfelelni, hogy miért céltalanul?

A felelet a nőkérdés lényegében már benne van. A nő, kinek állandó és ősidők óta való, tehát nem épen ok nélküli jelzője: a gyenge, az életharc és

társadalmi munka hevében egyenlőrangú kíván lenni a természetől is erősebbnek alkotott férfival. S argumental azzal, hogy a természet és történet a nő meg férfi munkaképességének egyenlőségét igazolja. Még pedig annyira egyenlő voltát, hogy a nő a férfit minden pályán, úgy izom, azaz testi, mint ideg, illetve szellemi munkában helyettesítheti. Talán első pillanatra is, amint így kihámoztuk a kérdést, feltűnik az okoskodás gyenge oldala. De megerősítés gyanánt ép az emancipatio híveinek fegyvertárából, a kulturhistoriából, is ellene bizonyíthatunk. Egyenesen kimondhatnók, hogy a kulturtörténetnek még nem adtak egyetlenegy igazi lángészét. Női Goethe, Tolstojt, Madáchtot nem találunk sehol. Kopernikust, Newtont, Röntgent még kevésbé.

Azt szokták ezzel szemben felhozni, hogy a nők eddigi zárkózottsága mellett, még oly nagy lett légyen is a tehetség, nem jöhetett napvilágra. De erre cáfoló példa gyanánt már most felemlítjük, hogy még azon foglalkozásokban, melyek ezredévek-n át kizárólag nőktől cultiváltak, sem nyilatkozott soha a nők productiv szellemi képessége. Ha rajtuk mult volna, még mindig ősanányaink szövetségén készülnének ruhakelméink. A szövögetést férfi találta fel, de még a varrógép sem női agy találmánya. Már pedig alig mondhatnók, hogy eleget szöni, varrni a nőknek nem volt alkalmuk. Hiányzik minden téren a női productiv

szellem. Zongorázni, talán túlsokat is zongorázni s mégsem akad köztük egyetlenegy, csak egy parányi kis zeneszerző talentum. Wagner, Chopin, List, Brahms nincs köztük. Ez pedig nagyon súlyos érv. Mert nincs oly magasabb művészi ág, mely az individualis inventiót közvetlenebbül adná vissza, mint a zene.

De nemcsak a művészetben, tudományban, de lépten-nyomon a legköznapiabb foglalkozásokban is szembe ötlök a gyenge nemnek végtelen gyengesége a productivitás terén.

A fővárosi ügyvéd, szivesebben alkalmaz gépirónókat, eltekintve olcsó munkájuktól, már azért is, mert a kissasszony még az írógépénél is türelmesebb lévén, betűről - betűre, pontról-pontra mindent, esetleg szembe ötlő helytelenséget is, híven másol. A férfialkalmazott akár mily csekélységekben, de mégis egyéniségéhez képest kissé megváltoztatva írja a dictált szöveget. Szembeszökő botlásokat észrevesz, egyszóval van individualis véleménye, a mi a nőknél vajmi ritka.

Ezzel eléggé megindokoltunk véljük azon bevezető kijelentést, hogy a nőemancipatio jelen célját, a teljes egyenrangúságot el nem érheti. Ép azért nem is baj, ha minden utat, minden pályát a társadalom nekik feltár. A versenyben a productiv férfi elme a receptiv képes-

TÁRCA.

Az elszakított uszály.

Az „Orsovai Hírlap” eredeti tárcája.

Elegánsan öltözött házaspár haladt egy nagyobb vidéki város főutcáján. Az úr egyike volt a város leggazdagabb kereskedőinek és a nő férjének gazdagságával külsőleg is lépten-nyomon kérkedett. Díszruhájának uszálya sepete a járdának porát. Ekkor egy fiatal hivatalnok sietve lép ki lakásából és hivatala felé veszi útját. A szemközt levő ház emeleti ablakában azonban csinos leányka áll, a fiatal ember köszön — és e pillanatban, rálépve a hosszú ruhára, raes! elszakad a kereskedő nejének uszálya.

„Ezer bocsánat, nagyságos asszonyom!” szól kétségbeesve a fiatal ember. Vigasztalhatatlan vagyok az okozott kár miatt; remélhetőleg még jóvá tehető ez.”

„Nem úgy, uram! — kiált a nő. Az uszály el van szakítva, a ruha oda van.”

„A kárt meg kell térítenie”, toldja meg a férj.

„Azt készséggel meg is teszem, itt a címem”, mondja a hivatalnok és kivesszi névjegyét; ámde a címlapot visszatartja a kereskedő, ezt mondván:

„Előbb fizessen, különben el nem bocsátjuk.”

„De bocsánatot kérek, a hivatali szolgálat hív. Ha elkésem, szigorú büntetés ér, különben mennyire méltóztatik a kárt becsülni?”

„A ruha teljesen új — mondja komolyan a nő — ma először vettem magamra, s így teljes árát, 400 koronát kell követelnem.”

„Négyszáz korona! — kiált elszörnyülködve a kártevő — hisz ez évi fizetésemnek majdnem negyedrésze!”

„Akkor követelnem kell, hogy velünk jöjjön a rendőrségre”, mondá a nő. „Ép most tárgyalások folynak ott” egészítette ki a férj.

„De hisz Nagyságod ezzel a legnagyobb zavarba hoz, valóban hivatalos ügyben nagyon sietős a dolgom”, esdedezett a boldogtalan fiatal ember.

Még rövid ideig tárgyaltak, de a házaspár hajthatatlan maradt és az időközben oda vetődött rendőr által letartóztatással fenyegetődött. Az ifjú mit tehetett hát, kénytelen volt őket a rendőrségre követni.

A rendőrkapitány épen befejezte volt a tárgyalásokat és azonnal kihallgatta a panaszos házaspárt. Ítélete pedig így hangzott: A hivatalnok úr kénytelen a kárt nyomban megfizetni, vagy pedig letartóztatom.

„Azonnal fizetni képtelen vagyok s szerény véleményem szerint az ár is túl magas”, viszonzá a boldogtalan. „Tulaj-

donáért mindenki tetszése szerint szabhatja meg az árat — mondja a bíró —, különben én magam is azt tanácsolnám a panaszosnak, hogy emberségesen bánjon és ne tegye szerencsétlenné a fiatal urat”, mely szavakat a hallgatóság tetszéssel fogadta.

A kereskedő rövid ideig suttogva beszélt nejével, úgy látszott, mintha ő engedékenységre hajlandó lenne, de minden rábeszélése határozottan visszautasított.

„A törvénynek szabad folyást engedek, bíró úr, kérem további intézkedését” mondá haragosan a nő.

„Bocsánatot kérek egy pillanatra”, hallatszott ekkor egy mély hang, és egy öreg úr, mellén sok kitüntetéssel, lépett az asztalhoz. „Én X. nyugalmazott tábornok vagyok. Kívánja a 400 koronát tőlem kölesönként elfogadni?” — szólt a fiatal emberhez fordulva.

„Köszönöm jóindulatát, tábornok úr, de nem fogadhatom el mentő kezét, mert nem tudom, mikor fizethetném vissza a kölesönt”, szabadkozott a hivatalnok.

„Ön igen rövid idő alatt fogja a kölesönt visszafizethetni”, mondá a tábornok, s néhány szót sugott a vádlott fülébe, mire ennek arca láthatólag felderült.

„A kölesönt elfogadom”, mondá és átnyújtá a pénzüsszeget a nőnek, ki

ségű nőt okvetlenül visszaszorítja rendeltetészerű helyébe: a családba.

Igen, a családba. Itt aztán a nő az uralkodó nem, kinek a kenyérszerző férfi mellett egyenrangúnái is magasabb, gyönyörűbbnél gyönyörűbb hivatása van: gyermeket nevelni. — Hiába! Nekünk a Gracchusok anyja kedvesebb, mint a rosszul ügyvédkedő kisasszony.

Az idealizmus szerepe a társadalmi alakulásokban.

— Folytatás. —

II.

Lássuk hát, mennyiben támogatja elméletemet a történelem, melynek ily irányú, majd egész kontinensünkön jelentkező kórtünetei csaknem mindig elvi és okozati kapcsolatban voltak egymással.

Az 1514-iki pórlázadás volt eddig talán a társadalmi aránytalan elkülönítésekkel és a kiváltságosak túlkapásából származott, — okaiban és következményeiben legkegyetlenebb forrongás.

A 16-ik századot egész a 30 éves háborúig annyira foglalkoztatta és folyton nyugtalanította a török invázió és a belvillongások, hogy nem volt ideje a társadalomnak saját bajaival, igényeivel foglalkozni. Ugy volt vele, mint az elnyomott koldússzegény ember, ki a kenyérért folytatott nehéz küzdelemében még betegségét is elfelejti.

Forduló pontnak vehetjük azonban Luther tanainak és a reformált hitvallásnak hatalmas térfoglalását is, mi a 16. század derekára esik, vagy az augsburgi békét 1555-ben, mely egy időre lecsillapította a mindjobban kiélezett vallási ellentéteket.

Az erre következő fordulópont a 30 éves háború volt a historiában, mivel ezt az elkeseredett véres küzdelemet alig bírta az emberi társadalom leküzdeni.

Udvös hatása azonban ennek is megjött később.

1702-ben kezdődött és tartott teljes 8 éven át az örökdicőségű és bámu-

férjének karján a tárgyalási termet elhagyni készült.

„Még egy csekélységet, asszonyom — mondá a fiatal ember. Felkérem a bíró urat, hogy engem immár jogos tulajdonomhoz segítsen.”

„Hogyan?” kérdé a rendőrkapitány.

„A ruha immár az én tulajdonom, mert megfizettem.”

„Még ma az ön címére el fogom küldeni, ha annyira birni óhajtja e rongyot”, viszonzá megvetőleg a nő.

„Nem úgy, nagyságos asszonyom, én is jogosítva vagyok azt kívánni, hogy ez ügy azonnal elintéztessék. Legyen szíves tehát tulajdonomat átadni, mert sietős a dolgom.”

„Csak nagy nehezen lehetett a hallgatóság hahotáját elnyomni. „De hisz, én csak nem vethetem le ruhámat itt a tárgyaló teremben!” kiáltá a szégyentől elpirulva a kereskedő neje.

„Ez most az én ruhám, kérem a ruhát”, viszonzá hidegvérűen a fölülkerekedett fiatal ember.

A kereskedő ismételtén biztosította, hogy a ruhát azonnal kézbesíteti neki, mihelyt haza érkeznek, mert feltételezi, hogy nem egyéb tréfánál, hogy neje a tárgyaló teremben levetkőzzék.

„En korántsem tréfálok — jegyzi meg a hivatalnok és most már részemről kérem a bíró urat, hogy intézkedni sziveskedjék.”

A bíró int egy erőteljes hivatal-

szolgának, ki szolgálatkészen közeledik a nőhöz, miközben a hallgatóság hahotája növekszik.

latos nemzeti erőfeszítéssel vívott szabadságharc II. Rákoczy Ferenc zászlója alatt.

1756—1763-ig a hétéves revanche háború, mely sok ejtett esorbát kiköszörültni volt rendeltetve.

A 18-ik század végén és 19-ik század elején majd két évtizeden át lázban tartotta egész Európát a francia forradalomból kiindult Napoleon-i hadverések sorozata.

Erre következett 1848-ban az újabb kor legdicsőbb és legeredményesebb forradalma, mely egy csapásra megszüntette az európai jobbágyságot s a hűbéri rendszer középkori maradványait.

Es végre a mostani századforduló forradalma, melyet már a szabad társadalomban a szabad, de nyomorgó munkások ezrei vívnak inkább a kenyérért, mint emberi jogokért.

E mostani harc, melyet tényleg fegyver helyett gyármunkásokkal és a munkás ember legnagyobb vetélytársával: a géppel, meg pénzzel vivünk meg, nemesak a hadakozó felek küzdelemében, de a világfelfogásban és a társadalom minden rétegében annyi új helyzetet teremt, hogy azok valóságos kavardást idéznek elő a fegyelmezett agyban is.

Az eddig vázolt s történeti adatokkal illusztrált elméletnek célja azt bizonyítani, hogy a társadalmi fejlődésnek igenis meg vannak a maga törvényei, melyeket igazítani, irányítani, esetleg előkészíteni lehet, de elfojtani azokat semmi erő sem képes.

A társadalom ez új rendszerű vedlésében és átalakulásában a burjánzó sokféle hitvallást, mint: realizmus, idealizmus, chauvinizmus, materializmus, szocializmus, anarchizmus, meg a jó ég tudja milyen egyéb izmusokat, — szinte lehetetlen külön-külön tárgyalni és analizálni, de lehetséges mindez irányokat, sőt még az ezután keletkezőket is két oly főcsoportba osztani, amely e sok és még mindig szaporodó társadalmi töredék-hajlamok tömkelegében világosan megkülönbözteti az erény

A bíró pedig szárazon kijelenti: „A hivatalnok úr kívánsága jogos, mert tulajdonának azonnali átvételét kívánhatja. Megtagadja ezt?”

„Természetesen — fakad ki a nő — nem, és azért sem fogom itt ruhámat levetni.”

„Pardon, — mondá a kereskedő — én újra megveszem a ruhát; itt a 400 korona.”

„Ez nem elég — mondja a fiatal ember a pénzt visszautasítva — mindenki saját tetszése szerint szabhatja meg tulajdonának árát. E ruha miatt elkéstem hivatalomból és ezért valószínűleg dorgálást vagy bírságot kell elszánnom. Én ezer koronát követelek.”

„A követelés aránylag magas, miért is a fél nem köteles ezt elfogadni. Asszonyom, ön a ruha visszavásárlásáról lemondhat és itt hagyja azt.”

„Ezer korona — ez hallatlan!” dühöng a nő.

„Semmi esetre — viszonzá udvariasan a fiatal ember — én ez üzletből hasznot húzni egyáltalában nem kívánok. Az egész felesleg, mely marad, az árvaháznak juttatom s e jótékony célra való tekintettel a ruha árát immár kétezer koronára emelem!”

A kereskedő kivési erszényét és mondja: „Itt van a kétezer korona. A lecke ugyan drága, de azért jó oldala is van.”

A bíró pedig méltóságteljesen mondja: „Minekutána a felek kiegyeztek, a tárgyalást befejeztem nyilvánítom.

utján haladó nemesebb gondolkodásukat azoktól, kiket önálló ténykedésükben, még egyik másik világfelfogáshoz való csatlakozásukban is csupán a magánérdek vezérel.

A mai eszméramlatokban a társadalom kialakulását megelőző élénk hullámzásokban a mozgató erőt az önzés és az önzők képviselik. Népvézér, munkászvezér, vagy egyéb lármás hirdetői a fölmerült eszméknek, többnyire csak az önzés apostolai.

Az önzetlenség és idealizmus ezekkel szemben csak negatív szerepet visz, mert az eszményi irányt aktivitásra csak a válságos, bomladozó s forrongásba hajszolt helyzetek serkentik, ekkor azonban ez a végrehajtást egészen magához ragadja.

Az idealizmus magatartása a nemes indulatokat követvén és mindenekről a jóhiszeműséget feltételezvé, nem is lehet más mint negatív — mindaddig, amíg a gonoszság félreérthetetlen erőszakos formában nem lép fel, úgy hogy ellenhatásként az egész vonalon fölébreszti a legyűrhetetlen igazságérzetet.

Ma a balga közfelfogás olyan, hogy azt, ki szép, nemes ügyekért, a világnézetek megtisztulásáért, az emberiség javáért és egyáltalán közjólétért lelkesedéssel fáradozik, egyszerűen álmodozónak nevezi, vagy sokszor ennél jóval gyengédtelenebb jelzővel illeti, de tovább nem is igen tartja érdemesnek vele foglalkozni.

Ellenben a vakmerő reklámbölcshál, ki kifogástalan, utolsó divatú öltözékben, monokli, cilinder, meg selyemharisnyával szerez köztekintélyt, — tapasztalhat bár az ezer ember érdekében, — nem fogja a közbámulatot még az sem lerontani, ha utóbb valami impertinens véletlen folytán kislú róla, hogy egész vagyont szerzett törvényellenes, becsutelen úton.

Tekintélyt szerez neki még a börtönben is a vakmerőség és elbizakodott biztos fellépése; lépten-nyomon hallhatjuk az ilyen esetekre alkalmazott megjegyzést, hogy jól tette, bolond aki nem úgy cselekszik, ha van bátorsága és képessége hozzá!

Hát annyi bizonyos, hogy nem dicseretes jelenség ez a közérkölciség és közfelfogás szempontjából.

Nemesak mozgatója tehát e hullámzásoknak a magánérdek és önzés, de oly elterjedt divat is, amelyet követnie kell annak, ki nem akar immoderánn lenni!

Inn van az, hogy intelligens közönségünk ijesztő nagy százaléka bámulattal van eltelve és tájékozva apró részletekig a Humbert Teréz és Here Kornélok és hasonló nagy kaliberű világesalók üzelméről, de például Spinozát, Darvint, Spencert, Hegelt, Ruskit, Tolstojt s több ily világbölcset és világszellemet, — kik közül minden egyes többet tett a fölvilágosodás érdekében, Muszkaország és az osztrák örökös tartományok valamennyi világitó gázgyárainál együttvéve, — még csak hírből is alig ismerik.

Már pedig ezek mérhetetlen nagy szolgálatot tettek az emberiségnek és a tudomány fejlődéstörténetének örökidőkig világitó tornyai lesznek; míg a világhirre vergődött nagy Teréz egy egész országot csapott be egy serg millió erejéig — naiv, gyerekeknek való mesé-

vel és ezeket rabolt meg pénzétől és reményétől.

Nem a hiszékeny embertömeg hülyesége érdemel-e inkább itt szájalmat, mint a nagy Teréz geniális fosztogatása csodálatot?

A rádiumot egy élet tudományos kutatása után felfedező Burie-pár közel sem tudta a közérdeklődést oly mértékben magára vonni, mint például a Pestváros félmillióját elemelő és minden országok rendőrségét kifigurázó Kecskeméthy.

Odajutottunk hát, hogy az önzés annyira elfajul, hogy szinte feledtetni az egyénnel, hogy rendezett társadalomban él és hogy a társadalom oly polgári és politikai jogokat és vagyoni személyi biztonságot nyújt neki, ami évszázadok egész társadalmi munkájának eredményeként tekintendő, melyért az egyes nem küzdött közel sem annyit, mint amennyi előnyét élvezzi a társadalmi intézményeknek.

A túlhajtott önzés, elfojtván minden nemesebb érzést, mely a testhüvely vágykórán kívül eső dolgok figyelésére is ösztönözne, — feledtetni, hogy a társadalom által az egyének nyújtott előnyöket az egyén viszont a társadalommal szemben tartozik megfizetni, mert ez a kölcsönösen kötelező viszony képezi a szükségszerű fejlődés alapfeltételét, mely a jövőnek rendezett társadalmát előkészíteni van hivatva.

[Folytatjuk].

A. D.

KRASSÓ-SZÖRÉNY.

A karánsebesi vagyonszűrés elnökválasztás. Mult szombaton folyt le a legnagyobb rendben és nyugalommal a vagyonszűrés elnökválasztás Karánsebesen. Jelöltek *Burdia* Szilárd Karánsebes város polgármestere és *Stojanel* József ny. őrnagy voltak. Már a választók felvonulásánál volt látható *Burdia* határozott fölénye, mit a fél órával rá kihirdetett választási eredmény is igazolt, mely szerint az összes leadott 92 szavazat közül 64 *Burdia* Szilárdra, 28 pedig *Stojanel* őrnagyra esett. A választás megejtése előtt *Dragulin* Patricius, helyettes-elnök, emlékezett meg az elhunyt elnök érdemeiről.

HIRES.

Személyi hír. *Walandt* Ernő, minisiteri tanácsos, az aldunai hajózási hatóság vezetője szabadságáról, melyet Herkulesfürdőn töltött, f. hó 20-án hazakerkezvén, a hivatal vezetését újra átvette.

Vasutasok eskületele. Vasárnap, f. hó 17-én, ünnepélyes formák között tették le az összes helybeli vasúti hivatalnokok és alkalmazottak a hivatali esküt. Ez alkalomból Orsovára rándultak a vasúti és hajózási főfelügyelő titkára kíséretében Budapestről, az ujonnan kinevezett üzletvezető Szegedről és a forgalmi főnök Temesvárról. Az illusztris társaság Bázias felől hajón érkezett és másnap hétfőn reggel külön vonattal utazott vissza. A különvonathoz kilátási kocsit kapcsoltak, gyönyörködni öhajtván a festői vidékben. A helybeli osztálymérnökség részéről *Balázs* Lajos osztálymérnök elkísérte az előkelő vendégeket.

Idegenforgalom. Az alföldi kőbányák, Torontál vármegyéből, f. hó 26-án a Bázias felől jövő hajóval érkezik meg városunkba egy birák, ügyvédek, községi jegyzőkből álló 22 tagú kiránduló társaság, mely az itteni koronakápolna és Ada-Kaleh szigetének megtekintése után kocsikon folytatja útját Herkulesfürdő felé. Ismét egy adattal több, hogy páratlan természeti szépségekben bővelkedő vidékünket mégis szívesen keresik fel, ha csak rövid időre is!

Beküldetett. A herkulesfürdői fürdőigazgatóság beküldötte a f. é. június hó 18-tól július 6-ig terjedő időre vonatkozó idegenek névsorát, melyből kitűnik, hogy a fürdőt ezen három heti időközben összesen 2114 fürdővendég kereste fel; ezen kimutatásokból olvasható az is, hogy a mostani időben eddig mindössze 4253 fürdővendég volt ami örvedetes jele a világhírű fürdő fellendülésének.

Ügyes zsebtolvaj. *Recher* Sándor, helybeli szabó, Bulgáriába tett üzleti utazásából tapasztalatokban gazdagabban, de órában és láncban szegényebben tért haza. Utjában, a hajón alvasközben valamely ügyes zsebtolvaj elemelte 80 kor. értékű zseboráját láncostól együtt. A tettest kipuhatolni nem sikerült.

Hirtelen halál. *Roth* Anna, jessenai idősebb özvegy asszony, betegnek érezvén magát, f. hó 14-én bejött Orsovára, hogy magát a kórházban felvétesse. Éjjelre régi ismerőse, *Marisescu* Roxanda zöldsegárus asszony sátrában vonta meg magát, hol reggelre halva találták. Az esetről a bíróságnál is jelentés tételén, megejtetett a boncolás is, mely igazolta, hogy büntetendő cselekmény esete egyáltalán fenn nem forog, és a szegény asszony betegségének esett áldozatul.

Nyári multság. A mint értesülünk az orsovai kereskedő ifjak egyesülete mint minden évben úgy az idén is rendez nyári táncvigalmat, mely annál is inkább sikeresnek ígérkezik, mert a multság érdekében fáradhatatlanul munkálkodó rendezőségnek sikerült ez alkalomra a 43. cs. és kir. gyalogezred zenekarát megnyerni. Felhívjuk eleve is a tánckedvelők figyelmét.

Áthelyezés. *Bekény* László, az aldunai hajózási hatóság számellenőre, mint értesülünk, Budapestre helyeztetett át. Az áthelyezés saját kérelemre történt, az itteni társadalom azonban, melynek a távozó egyik rokonszenves és általános szeretetnek örvendő tagja volt, határozottan fájjalja a hosszabb idő óta itt tartózkodott derék hivatalnok távozását. *Bekény* úr csak egy hó mulva hagyja el végleg Orsovát.

Pósta-vizsgálat. *Hahódi Réta* Sándor, pósta- és távirat-tanácsos, f. hó 18-án és 19-én *Gazda* Ede számvizsgáló kíséretében megvizsgálta a helybeli postahivatalt és azt a legnagyobb rendben levőnek találta, aminek ismételt adott kifejezést, hangsúlyozván, hogy évek óta teljesíti a vizsgálatot, de soha semmi féle kifogásolni valót nem talált. Örömmel használja fel — úgy mond — az alkalmat, hogy báró *Baumgarten* Emil főfelügyelőnek a hivatal páratlan vezetéseért, valamint az egyes kezelő tiszteteknek az osztályok pontos kezeléseért legnagyobb megelégedését nyilváníthatja. — Örömmel regisztráljuk mi is a hírt, mert

a dieséret méltán illeti meg a nagy közönség érdekeit mindig híven szolgáló hivatalt.

Szemle a honvédségnél. *Majevszky* Ferenc, alezredes, a m. kir. lugosi 8 honvéd gyalogezred új ezredparancsnoka, két nap óta városunkban időzik, szemlét tartva az orsovai zászlóalj fölött. A f. hó 21-én Bázias felől jövő hajóval érkezik *Lőrinczy* Dénes m. kir. honvédezered, dandárparancsnok is vezérkari tisztje kíséretében, hogy az ezredparancsnok által a csapatok fölött megkezdett szemlét folytassa.

Automobil-száguldás. Könnyen végzetessé válhatott volna azon örült gyorsaságú hajtás, melyet egy Romániából érkezett automobilista Herkulesfürdőn vasárnap délután rendezett éppen akkor, midőn a katonazenét hallgatva óriási embertömeg sétálgatott a gyógyház előtti téren. *Vellát* József, orsovai kömivestmester, ki vasárnap rándult át Herkulesfürdőre, hogy beteg nejeinek szállást keressen, és egy 8—10 éves kis fiú, voltak az áldozatok, kiket az örült sebességű automobil elütött és elgázolt, szerencsére úgy, hogy egyiknek sem esett komolyabb baja s pár vérző seb árán menekedtek a veszedelmes helyzetből. *Vellát* oldalán szenvedett nagyobb zúzódást és itthon kezeltette magát. Csodálatos, hogy ennyi baleset megtörténte után, még mindig nem rendszabályozzák az automobilal való száguldást, különösen ilyen alkalommal, mint ez is volt, hol oly sok ember jár s valósággal csodaszámba megy, hogy nagyobb mérvű szerencsétlenség nem történt.

Nagy erdőégés. A Herkulesfürdőtől 5 kilométernyire levő *Stretku* kincstári erdő rész f. hó 18-án kigyulladt s azóta a legmegfeszítettebb oltási kísérletek dacára folyton ég. Az erdőgondnokság sürgönyileg kért embereket az oltási munkálatokhoz a helybeli főszolgabíróstól.

A Duna rohamos apadása. Illetékes helyről vesszük az értesítést, hogy a Dunagőzhajózási-társaság azon esetre, ha a Duna apadása néhány nap alatt meg nem szűnik, hajóit Budapestről csupán Moldováig járattja és a közlekedést Moldovától Orsováig beszüntetni lesz kénytelen. Hasonlóképpen be fog szüntetni a hajójárat Orsova és Turn-Severin között is. A közlekedést ez esetben Zimonytól Orsováig csupán az M.F. T.R. kisebb járatú hajói egyikével, alkalmasint a VII. számú könnyű személyszállító hajóval, bonyolítaná le. E hírrel kapcsolatosan említjük meg azt is, hogy a rendkívül alacsony vízállás folytán, mely a rekkenő hőségnek a következménye, a hajók rendszerint 1—2 órai késéssel érkeznek.

Halálozás. *Eibenthal* népszerű lelképásztora, *Zdarill* Fülöp, róm. kath. plébános, f. hó 19-én 65 éves korában hosszasan betegeskedés után elhunyt. A f. hó 21-én végbemenő temetési szertartást *Halmay* Károly, orsovai plébános, a kerület papjaival végzi.

Csempészet. A cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási-társaság „*Hildegarde*” nevű hajója, mely Budapest és Orsova közt közlekedik, f. hó 20-án, szerdán, csak másfél órai késedelemmel indulhatott útnak, mert a pénzügyőrök a hajón nagyobb mennyiségű csempésztett dodányt találtak és a hajót addig utjára nem

engedték, míg a tényálladék fel nem vétetett és a 730 koronát kitevő birság le nem fizettetett. A dohányt természetesen elkobozták. Érdekes, hogy az illető csempészek annyira biztonsgban érezték magukat, hogy a dohány a hajó raktárában teljesen nyitva feküdt s még csak szükségesnek sem tartották annak elrejtését.

Ugyancsak kellemetlen meglepetés érte kedden délután Andreiovics Jon, dunasori pékmestert is, kinél a pénzügyőrök névtelen feljelentés folytán váratlanul házkutatást tartottak és tényleg 2 kilogramm külföldi szivarkadohányt találtak a pékműhelyben, melyért a rajtavesztett pékmesternek 180 kor. birságot kell fizetnie, szerinte teljesen ártatlanul, mert azzal védekeznek, hogy ismeretlen tettes tehette le a dohányt a pékműhelyben, amiről neki halvány sejtelve sem volt. Védekezésének, úgy látszik, van is némileg alapja, mert a pénzügyőrök előbb a padláson, majd a pincében kereskedtek anélkül, hogy bármit is találtak volna, és így, ha a bevádolt pékmester tudott volna valamit a dohány hollétéről, elég ideje maradt volna a „corpus delicti”-t az égő kályhába dobni.

Ozsonna után vágyódó suhanc.
Hölgyek- és urakból álló vidám társaság menekült tegnap a forró, poros városból a Kazánban levő festői, hús Mrakonya völgybe. A gondos hölgyek maguk számára remek kávé, az urak részére jó bort vittek magukkal, amely számításuk szerint künn a pompás, szabad természetben kétszeresen jól fog ízleni. Nem így volt megírva a csillagokban! Mire a társaság sétájából a pihenésre kiszemelt helyre visszaérkezett, a kávénak és bornak a meleg dacára hült belye volt. Nagy consternatio, melyből elsőnek a társasággal volt szolgáló ocsúdott fel, nyomban az eltűnt kincsek keresésére indulva. Egy kis fiú megfelelő faggatás után helyes nyomra vezette a keresőt. A tettes megkerült, de a kávé és bor nem. Egy 15-16 éves suhanc, nem tudva különbséget az enyém és tiéd között, elemelte az egész ozsonnát. A becsületére féltékeny apa, könnyekkel erősítette ártatlanságát és mérgében mi lehetett tőle: jól elpáholta az ingyen ozsonnához jutott suhanc fiát.

Medvék a kornya-révai havasokon. Keservesen panaszkodnak a közel fekvő havasok lábánál levő községek lakói, kik barmaikat a nyáron át a havasokon legeltetik, hogy az elszaporodott medvék erősen dézsmálják nyájikat és csordáikat és egy-egy éjjel két-három darab ökröt is széjjeltépnek. Nem ártana egy kis medve-vadászatot rendezni!

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás a „Vaskapun” átszállított uszályokról és azok rakományairól.

Magy-Folyam-T.-R.-Társaság szállítása:

Julius hó				
11.	833	Rustsuk	Budapest	árpa 3900 q.
		Widdin	"	1250 q.
		T-Szeverin	Passau	tengeri 4600 q.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

Julius hó				
14.	6574	Galacz	Budapest	árpa 3037 q.
	6526	Silistria	"	4756 q.
	381	Galacz	"	3250 q.
	65128	Calafat	Passau	tengeri 4063 q.
	65141	Calafat	Passau	tengeri 4083 q.

A GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 klgr. súlyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

V. Mérleg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

Minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre a mohai

ÁGNES

forrás. A mohai víz, mondhatni, mióta a földből előbukkant, mindjárt ismeretessé lett kiváló gyógyító hatásáról.

A víz olyan mélységből ered, a milyen mélyre a talaj esetleges szennyezettségének fertőző anyagai semmi körülmények között sem juthatnak le, mert 24-féle kitűnőbbnél kitűnőbb szűrő földréteg állja útjokat, következőképen tehát a víz

teljesen bacillus-mentes,

lazaz a legideálisabban tiszta s így a legegészségesebb ivóvíz.

Ennek igazolásául

Sz. 29/1902.

U. k. áll. bacteriologiai intézet
Budapest.

Nem kevésbé jellemző a forrás kitűnő tulajdonságai egyikeért a tisztaságára nézve az 1902. február 18-án megejtett bacteriologiai vizsgálatról alkotott vélemény, mely szó szerint a következő:

Az előrebocsátott vizsgálati eredmény tanúsága szerint a mohai ÁGNES-forrás vize bacteriologiai szempontból nagyon tiszta és kifogástalan
Budapest, 1902. február 18-án.

Dr. Preisz Hugó s. k.

a m. kir. áll. bacteriologiai intézet vezetője,
ny. r. tanár.

Árllapot s prospectust kívánatra bérmentve küld a mohai Ágnes-forrás kezelésége Mohán, Fejérmegye.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

HANDL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ-

ÉS RAJZSZER KERESKEDÉSE

AJÁNLIJA MIN-

DENNEMŰ NYOM-

TATVÁNYAIT ÉS

TANSZER FEL-

SZERELÉSEIT.

Az „Orsovai
Hírlap”-ban
közölt hirdeté-
sek a legju-
tányosabban
számíttatnak.